

[Bertel Dahlgaard.]

af det ærede medlem hr. Anker Lau. Det ærede medlem brugte det udtryk i sin tale, at monopolloven skal være en lov — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„der holder folkets næringsveje åbne under fri og lige konkurrence og beskytter det jævne, brede erhvervsliv og dets mellemstandsbefolkning mod såvel socialismens som monopolismens dræbende favntag.“

Det er en udtalelse, jeg i enhver henseende kan tiltræde. Men det ærede medlem fortsatte så med at sige:

„Den kontrol, der herefter bliver at udøve, kan indskrænkes til de enkelte områder, hvor koncentreret og mere eller mindre monopoliseret stordrift er teknisk begrundet og samfundsmæssigt nødvendig.“

Jeg vil bede det ærede medlem om i udvalget nærmere at uddybe denne sidste bemærkning — jeg tror, det vil blive for omstændeligt for det ærede medlem at gøre det her — og redegøre for, hvad han egentlig mener dermed, hvis der overhovedet er en mening forbundet dermed. Vil det sige, at der kun skal være en kontrol med de enkelte storbedrifter, der udøver et monopol, men ikke kontrol, når der gennem aftale mellem et større antal virksomheder eller mellem organisationer udøves en monopolistisk virksomhed, der begrænser eller spærrer for den almindelige erhvervsfrihed eller simpelthen spærrer for borgernes adgang til erhverv på lige vilkår? Jeg havde ikke tænkt mig, at en sådan anskuelse endnu kunne næres af nogen her i tinget, og jeg er fuldkommen sikker på, at venstres ordfører, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, ikke nærer en sådan anskuelse.

Tholstrup: Den højtærede handelsminister sagde, at der fra alle sider var givet tilslutning til, at 1937-loven var en god lov. Jeg har ikke givet tilslutning dertil, jeg må i hvert fald melde fra her. Jeg synes ikke, den var god. Den var lidt bedre end den lov, vi har i øjeblikket, og også bedre end det lovforslag, der foreligger, men derfra og til at være positiv god er der efter min mening et langt stykke.

Den højtærede handelsminister sagde under en omtale af brugsforeningernes for-

hold, at som følge af importregulering er en række isenkramvarer underkastet brutto-prissystemet. Det vil jeg gerne slå ned på. Det understreger netop det, som vi fra vor side har stillet forslag om at modarbejde gennem oprettelse af et næringsfrihedsråd, som skal finde den slags urimeligheder i hele vor opbygning af importen. Skal man oprettholde en importreguleringslov, som kan give sig så ringe udslag, altså ringe i den forstand, at det er skadelige udslag, må der lægges afgørende vægt på at modarbejde årsagerne til, at man kan beregne sig særlig høje fortjenester, som ikke er begrundet af den frie konkurrence, men af et monopol.

Den højtærede minister svarede det ærede medlem hr. Anker Lau og mig på vore bemærkninger om mælkeмонополет. Ministeren talte om den vældige 100 pct.s fordyrelse af mælken fra stalddøren til forbrugeren, der fandt sted før mælkeordningen, medens der nu var opnået et betydeligt resultat, idet fordyrelsen var nedbragt til 50 pct. Dette er imødegået af det ærede medlem hr. Viggo Starcke i åbningsdebatten den 22. oktober, og siden er der ikke kommet noget svar herpå. Hvis man regner mælkeprisen ud og tager alle forhold i betragtning, kommer man nemlig til det resultat, at der stadig er en 100 pct.s forhøjelse fra stalddøren til forbrugeren. Man skal medtage de 9 øre, som på det tidspunkt blev givet i tilskud, og som forbrugeren nu må betale på rodekontoen; han slipper jo ikke fri, fordi mælkeprisen er blevet nedsat til 55 øre, han må betale de 9 øre på en eller anden måde. Man har i altfor høj grad undladt at give det publikum, som måtte læse beretningen vedrørende mælkehandelen i Storkøbenhavn, klar besked om, hvor stor den reelle mælkepris er. Man taler frejdigt om at 1 l sødmælk koster så og så meget, men glemmer at tale om, hvad $\frac{1}{2}$ l koster. Man tager 4 øre for hver flaske, der bringes ud, enten det er hel-, halv- eller kvartflasker, således at 4 kvartliter bragt ud koster 16 øre pr. l for udbringningen. Fordyrelsen her for 1 l mælk bliver altså 16 øre. Tager man gennemsnittet af antallet af solgte flasker, kommer man til det resultat, at fordyrelsen pr. l sødmælk andrager 8 øre. Det er et ganske betydeligt beløb, og det forrykker helt det regnestykke, som tilhængerne af mælkeordningen stiller op, og tilbageviser